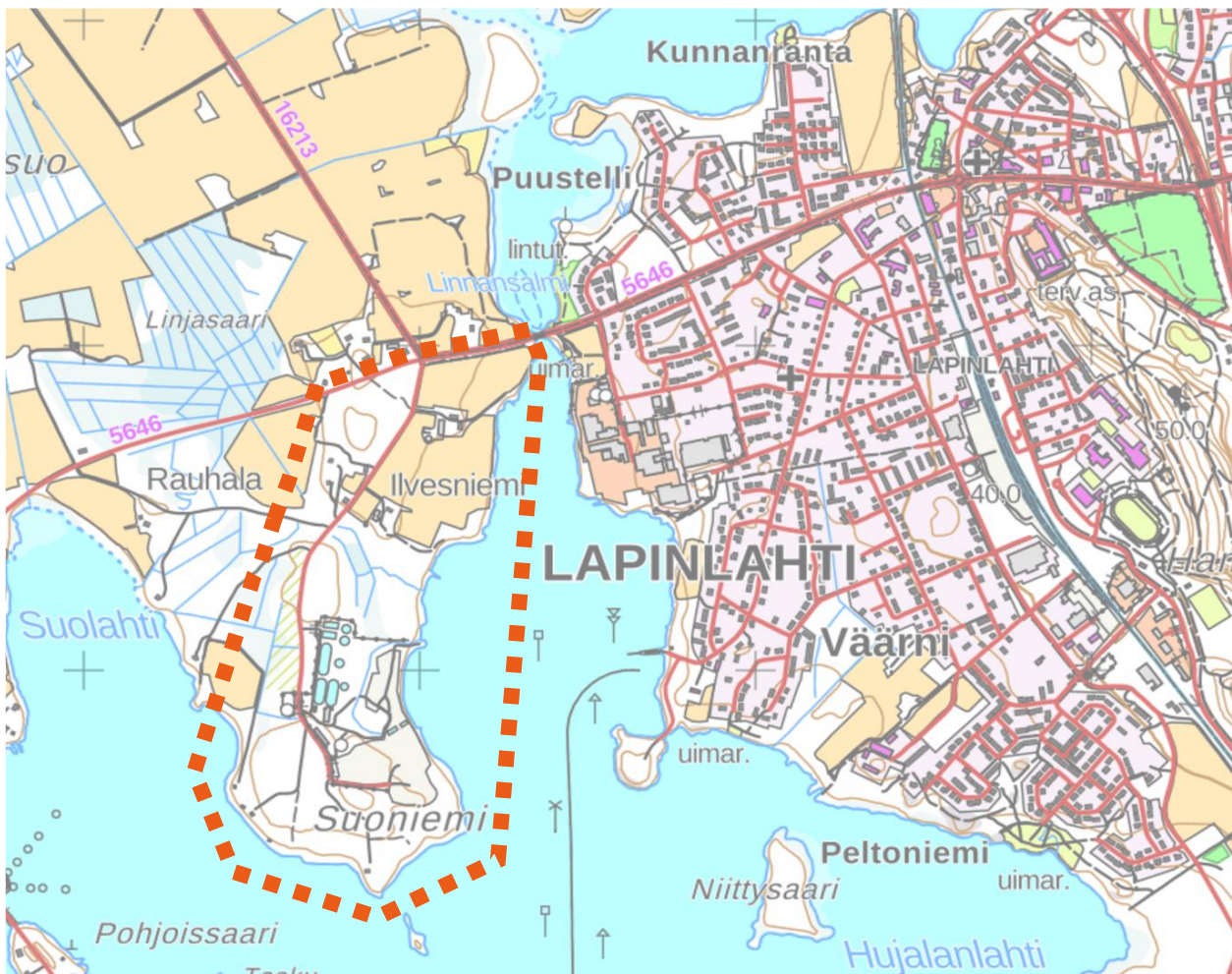

LAPINLAHDEN KUNTA

Suoniemen asemakaava

Valmisteluvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan tulee kaavoitusprosessin riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmästä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään ja täydennetään tarvittaessa suunnitteluhankkeen aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kertoo

- mitä ja millä alueella tullaan suunnittelemaan
- mikä on kaavan vaikutusalue
- mikä on suunnittelun arvioitu aikataulu
- miten suunnitteluun voi osallistua ja miten se vaikuttaa päätöksentekoon
- miten suunnitelmasta tiedotetaan
- mitkä ovat suunnittelun tavoitteet
- mitä selvityksiä ja suunnitelmia prosessissa hyödynnetään
- keihin suunnittelu vaikuttaa tai mihin toimialoihin suunnittelu liittyy (osalliset)
- millaisia vaikutuksia kaavasta voi aiheutua sekä miten vaikutuksia arvioidaan
- mistä saa lisätietoja.

Suoniemen asemakaava

Asemakaavan tavoitteet

Suoniemen alueelle laaditaan Suoniemen asemakaava. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 83 ha.

Alueella vanhoja tai olemassa olevia maatilakeskuksia, asuinrakennuksia, jätevedenpuhdistamo, lämpövoimalaitos, puunvarastointialuetta sekä vapaa-ajan asuntoja. Suunnittelutyön tarkoituksena on myös mahdollistaa uuden energiatalouden ja bioterminaalitoiminnan sekä muun teollisen toiminnan sijoittuminen alueelle.

Alueen maankäyttöä pyritään suunnittelemaan siten, että tulevan maankäytön aiheuttama vaikutus kulttuuri- ja luonnonympäristön merkittävimmille ominaispiirteille jää mahdollisimman vähäiseksi.

Alueen liikenneverkkoa kehitetään toimivaksi ja turvalliseksi. Nykyinen kunnallistekniikka huomioidaan aluerakenteessa ja uudet rakennettavat alueet sijoitetaan ensisijaisesti uuden kunnallisteknisen rakentamisen kannalta kustannustehokkaasti.

Yhtä aikaa asemakaavatyön kanssa laaditaan osayleiskaavan päivitystä.

Kaavahankkeen arvioitu aikataulu

Kaavaprosessi käynnistetään vuoden 2025 lopussa. Asemakaavaluonnos pyritään saamaan nähtäville kesällä 2026 ja kaavaehdotus alkuvuodesta 2027. Tavoitteena on, että asemakaava saadaan valtuuston käsiteltäväksi keväällä 2027.

Suunnittelualan sijainti

Suunnitteluala sijoittuu Lapinlahden kirkonkylän länsipuolelle. Suunnittelualan sijainti on esitetty kannen kuvassa. Alustava suunniteltu asemakaavoitettava-alue tarkentuu prosessin edetessä ja tavoitteiden tarkentuessa.

Kaavoitukseen osallistuminen ja siitä tiedottaminen

Kaavahankkeen **aloitusvaiheessa** pidetään viranomaisneuvottelu ja laaditaan alustava **osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)**, joka asetetaan julkisesti nähtäville. Lisäksi järjestetään yleisötilaisuus.

Kaavan perusselvitysten tekemisen ja suunnitteluvaiheen jälkeen asetetaan **OAS ja kaavaluonnos** julkisesti nähtäville. Osalliset ja kunnan jäsenet voivat esittää siitä mielipiteensä (mielipide), ja lisäksi siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Luonnosvaiheessa järjestetään tilaisuus, jossa osalliset voivat kommentoida kaavaluonnosta.

Kaavaluonnoksesta saadut palautteet käsitellään, niihin vaaditaan vastine ja niiden perusteella laaditaan **kaavaehdotus**, joka asetetaan julkisesti nähtäville. Osalliset voivat esittää kaavaehdotuksesta mielipiteensä (muistutus), ja lisäksi siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Mikäli kaavaehdotusta saadun palautteen myötä olennaisesti muutetaan, on se asetettava uudelleen nähtäville. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon ja siitä saatujen muistutusten ja lausuntojen saamisen jälkeen pidetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu.

Kun yleiskaavaehdotus on vuorovaikutusmenettelyn myötä valmistunut, se siirtyy kaavatoimikunnalle, josta kunnanhallituksen ja edelleen **kunnanvaltuuston käsittelyyn**.

Kunnanvaltuuston **hyväksymispäätöksestä** kuulutetaan virallisesti. Lisäksi hyväksymispäätös lähetetään tiedoksi niille osallisille ja muistutuksen tekijöille, jotka ovat kaavan nähtävillä ollessa sitä kirjallisesti ilmoitettuun osoitteeseen pyytäneet.

Asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen **voi hakea muutosta** valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Avoimia yleisötilaisuuksia järjestetään kaavoituksen eri vaiheissa tarpeen mukaan. Yleisötilaisuuksista sekä kaava-aineiston yleisesti nähtäville asettamisesta tiedotetaan kuulutuksella, sanomalehdessä sekä kunnan internet-sivuilla (www.lapinlahti.fi).

SUUNNITTELU- VAIHEET	TYÖSTÄMINEN	KÄSITTELY	OSALLISTUMINEN	TIEDOTTAMINEN
loppuvuosi 2025 – kevät 2026	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	Viranomais- neuvottelu	Yleisötilaisuus	Kunnan kotisivut
Laatimisprosessin käynnistäminen	Kaavan tavoitteiden sekä laatimis- ja mi- toitusperusteiden laatiminen	Kaavoituksen aloitta- misesta tiedottami- nen		
	Erillisselvityksien laadinta käynnistyy			
kesä 2026 – syksy 2026	Luonnoksen laa- dinta ja vaikutusten arviointi	Kaavatoimikunta asettaa nähtäville	Kaavaluonnos nähtä- ville	Nähtäville asettami- sesta ilmoitetaan kunnallisten ilmoi- tusten tapaan.
Luonnosvaihe	Luonnoksen asetta- minen nähtäville		Yleisötilaisuus	
			Lausunnot	Kunnan kotisivut
			Mahdollisuus muu- tosesitysten jättämi- seen	
loppuvuosi 2026 – alkuvuosi 2027	Kaavaluonnoksesta saatujen mielipitei- den ja lausuntojen jälkeen työstetään kaavaehdotus	Kaavatoimikunta asettaa nähtäville	Ehdotus nähtäville	Ilmoitetaan samoin kuin luonnosvai- heessa
Ehdotusvaihe		Viranomaisneuvot- telu (tarvittaessa)	Yleisötilaisuus	
			Lausunnot	Kunnan kotisivut
			Mahdollisuus muistu- tusten jättämiseen	
kevät 2027	Muistutukset ja lau- sunnot tutkitaan.	Kaavan hyväksymi- nen kaavatoimi- kunta> kunnanhalli- tus > kunnanval- tuusto	Kaavan hyväksymis- päättöksen laillisuu- desta voi valittaa Itä- Suomen hallinto-oi- keuteen	Hyväksymispäätök- sestä kuulutetaan vi- rallisesti.
Hyväksymisvaihe	Kaavaehdotusta korjataan tarvitta- essa			

Suunnittelun taustaselvitykset ja -suunnitelmat

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on hyväksynyt uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017 ja uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia kokonaisuuksia:

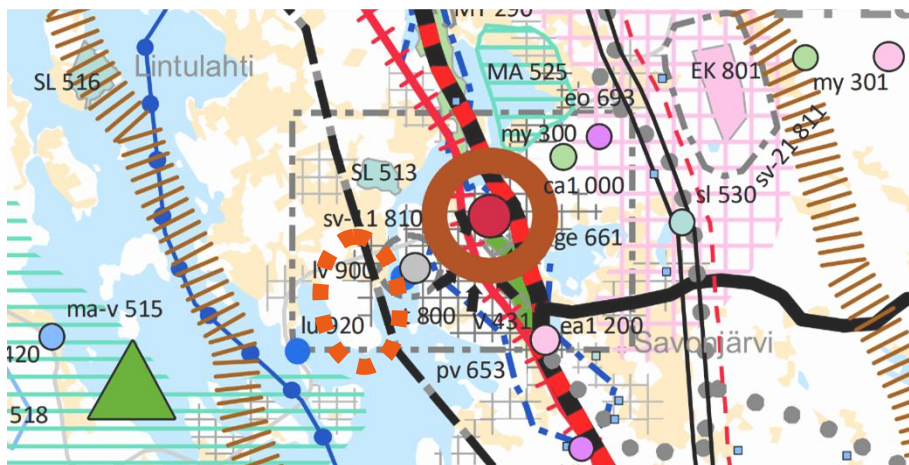
- 1) Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- 2) Tehokas liikennejärjestelmä
- 3) Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- 4) Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- 5) Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Maakuntakaava

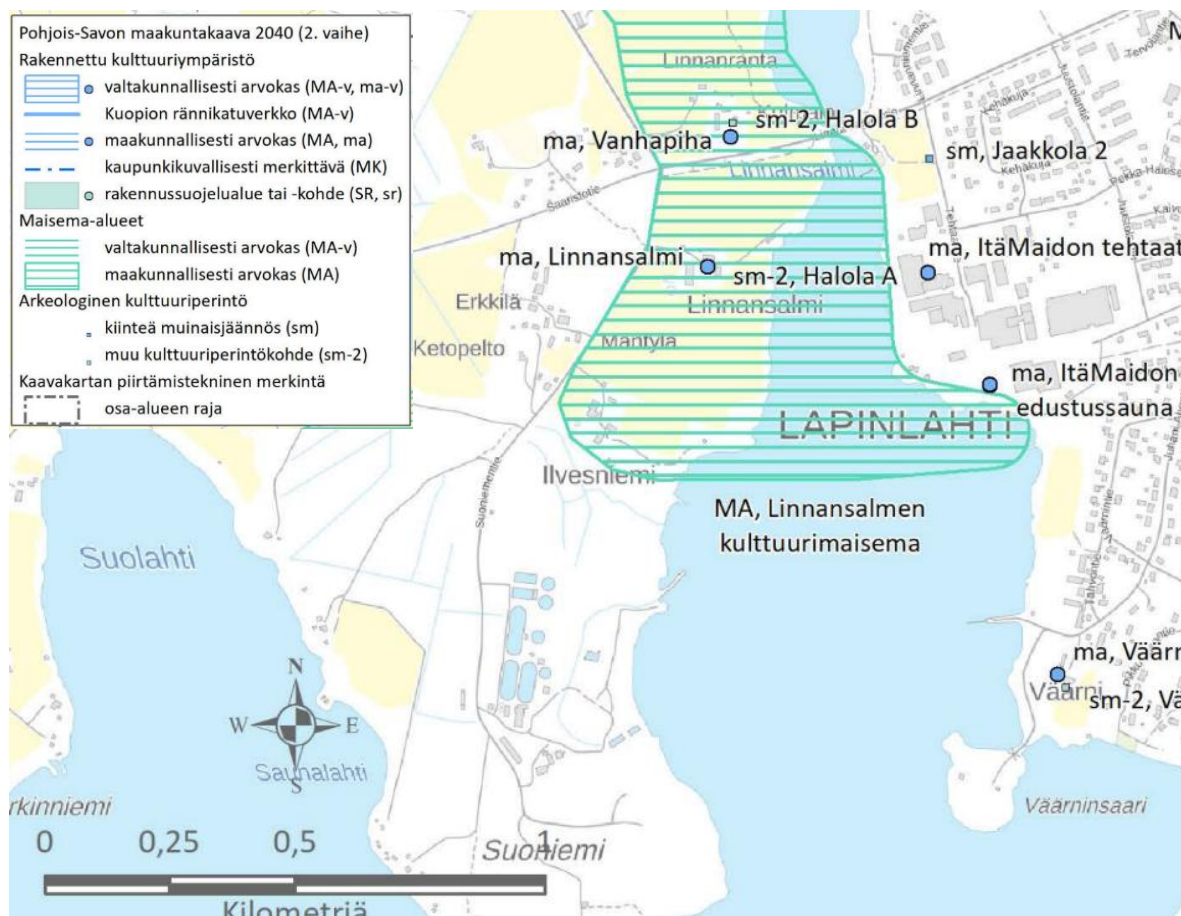
Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaihe ja maakuntakaavan 2. vaihe.

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 § 17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025.

Suunnittelualueeseen kohdistuvat voimassa olevien maakuntakaavojen seuraavat merkinnät: viitoskäytävän, ysikäytävän ja 23-käytävän kehittämisvyöhyke, maakunnallisesti arvokas Linnansalmen kulttuurimaisema (MA), maakunnallisesti arvokas kohde (ma, Linnansalmi), muu kulttuuriperinnekohde (sm-2, Halola A).

Kuva 1. Ote Pohjois-Savon maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen raja-alue oranssilla soikiolla katkoviivalla.

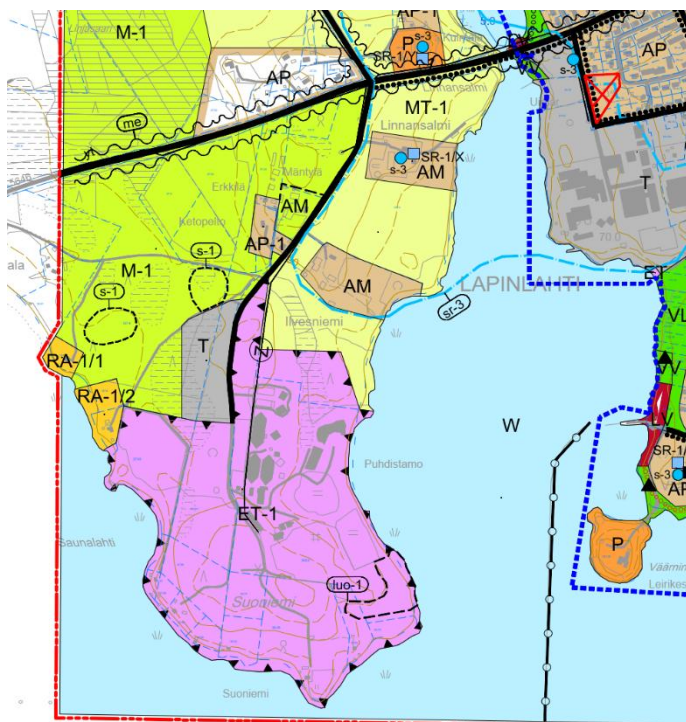
Kuva 2. Ote taajaman kulttuuriympäristön osa-aluekartasta. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaihe.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaihe on tullut vireille vuonna 2023. Kaavaluonnos oli nähtävillä vuonna 2025. Pohjois-Savon maakuntahallitus on kokouksessaan 26.1.2026 (5 §) hyväksynyt maakuntakaavaehdotuksen asetettavaksi nähtäville. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaiheen kaavaehdotus on alueidenkäyttölain 65 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 12 ja 32a §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 28.1.-27.2.2026 Pohjois-Savon liiton verkkosivulla, Maakuntatalolla (Sepänkatu 1, Kuopio) sekä Pohjois-Savon kuntien sähköisillä ilmoitustauluilla.

Kaavaehdotuksessa käsitellään aurinkovoimaa, vetytaloutta, sähkönsiirron yhteystarpeita sekä seudullisesti merkittävään kauppaan liittyviä muutoksia. Täydentävien tuulivoimapotentialien kohteiden tarkastelusta luovuttiin luonnosvaiheen jälkeen kokonaisharkinnan perusteella.

Yleiskaavat

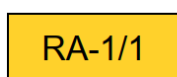
Suunnittelualueella on voimassa Lapinlahden Kirkonkylän 2030 osayleiskaava (KValt 19.6.2018 § 19).

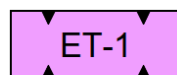
Kuva 3. Ote Lapinlahden Kirkonkylän 2030 osayleiskaavasta.

Suunnittelualueeseen kohdistuvat voimassa olevan osayleiskaavan seuraavat merkinnät:

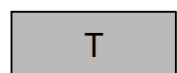
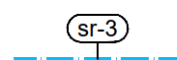
AP-1	PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE. Alue on tarkoitettu ympärivuotisten asuntojen rakentamiseen. Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden tai kahden perheen asuinrakennuksen lisäksi saunan ja tarvittavia talousrakennuksia. Rakennusoikeus on 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin rantavyöhykkeellä enintään 300 k-m².
AM	MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE. Alue on tarkoitettu maatiloiden talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksineen. Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään 1½-kerroksista asuinrakennusta sekä rantasaunan.
AM	OHJEELLINEN MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN OSA-ALUE. Alue on tarkoitettu maatiloiden talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksineen. Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään 1½-kerroksista asuinrakennusta.
M-1	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE. Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouden liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusmainen rakentaminen.
MT-1	MAATALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maatalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusmainen rakentaminen, joka tulee ensisijaisesti sijoittaa talouskeskuksen läheisyyteen ja peltojen reuna-alueelle.

LOMA-ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu omarantaisten loma-asuntojen rakentamiseen. Rakennuspaikalle saa rakentaa lomarakennuksen, saunan ja tarvittavia talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala mantereella saa olla 80k-m² + 3% rakennuspaikan pinta-alasta, enintään 250 k-m². Saarissa yhteenlaskettu kerrosala saa olla korkeintaan 80 k-m². Luku kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

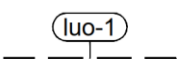
YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia laitoksia kuten voimaloita, vedenottamoita, vedenpuhdistamoita ja niihin liittyviä jätteidenkäsittelylaitoksia varten varattavia alueita. Alueelle saa rakentaa polttoaineen varastoimista ja käsittelyä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Olemassa olevien lomarakennusten vähäinen korjaaminen ja laajentaminen on sallittua, käyttötarkoituksen muutokset eivät ole sallittuja.

TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE.**MAAKUNNALLINEN KULTTUURIHISTORIAALLISESTI ARVOKAS ALUE.**

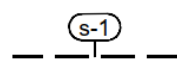
Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava kulttuuriympäristön vaaliminen, kulttuuriarvojen turvaaminen ja ominaispiirteiden säilyttäminen.

Linnasalmen kulttuuriympäristö on osoitettu sr-3 -merkinnällä.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Mahdollinen metsälain 10 §:n tai joku muu ympäristön tai luontoarvoltaan merkityksellinen alue. Alueen ominaispiirteitä ei saa heikentää.

Suoniemen rantalehto on osoitettu luo-1 – merkinnällä.

SUOJELTAVA ALUEEN OSA.

Alue on liito-oravan esiintymisalue, johon sisältyy luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueella tehtävien toimenpiteiden yhteydessä on selvítettävä toimenpiteen vaikutukset liito-oravan kannalta. Mikäli toimenpiteellä voi olla vaikutusta alueeseen liito-oravan elinympäristönä, toimenpidettä koskevasta asiasta on pyydetävä alueellisen ELY-keskuksen ympäristövastuualueen lausunto.

Suoniemen liito-oravametsät on osoitettu s-1- merkinnällä.

HISTORIAALLINEN TALONPAIKKA.

Alueella sijaitsevien historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittua vain erityisestä syystä ja riittävän arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Aluetta koskevista suunnitelmista on kuultava museoviranomaisia.

*Halola A historiaallinen talotontti merkitty s-3 – merkinnällä kesällä 2016 Mik-
roliitti Oy:n tehdyn inventoinnin perusteella.*

RAKENNUSSUOJELUKOHDE, MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS.

Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Kunnostuksessa tulee noudattaa säilyttävää peruskorjaustapaa.

Yleiskaavassa Linnansalmi, maatilakeskus on merkitty SR-1/X – merkinnällä.

MELUALUE (yö 45 dB).

Alueelle ei tule sijoittaa uusia asuntoja tai muuta melulle herkkää toimintaa.

KEVYEN LIIKENTEEN REITTI.

Asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole asemakaava.

Muita laadittuja suunnitelmia ja selvityksiä

Suunnittelualueetta koskevat mm. seuraavat (tehdyt ja tehtävät) ohjelmat, selvitykset ja suunnitelmat:

- **Lapinlahden keskustan rakennettua kulttuuriympäristöä 2016** (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n FCG Arkkitehtien työryhmä)
- **Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys** (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2017, Jari Kärkkäinen)
- **Lapinlahti, Kirkonkylän osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi 2016** (Mikroliitti Oy)
- **Meluselvitys** (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2016, Tomi Puustinen)
- **Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, Hulevesiselvitys 2016** (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2016)
- **Suoniemen alueen kehittäminen puhtaan siirtymän kiertotalousalueeksi** -hanke (2024-2025)
- **Ylä-Savon liikenneturvallisuussuunnitelma 2011** (P-S ELY, Liikenne ja infrastruktuuri, Sito-Kuopio Oy)
- **Vesihuollon kehittämissuunnitelma** (PÖYRY FINLAND OY, 2012)
- **Lapinlahden kunnan ympäristösuojelumääräykset 2012**
- **Lapinlahden kunnan rakennusjärjestys** (Iisalmi, Lapinlahti, Varpaisjärvi, Kiuruvesi, Sonkajärvi ja Vieremä) Ylä-Savon kuntien kesken yhteistyössä vuosina 2017–2019 laadittu rakennusjärjestys on ollut voimassa vuoden 2020 alusta lähtien. Lapinlahden rakentamisjärjestys uusitaan – lähtökohtana on uusi rakentamislaki, joka muuttaa sekä lupakäytäntöjä että viranomaisvalvontaa.
- **Maakuntakaavan 2040 selvitykset**

Kaavatyön yhteydessä laadittavat selvitykset

Tarkentuu viranomaisneuvottelussa.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavanmukaista tilannetta nykytilanteeseen ja asetettuihin tavoitteisiin. Odotettavissa olevien vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuvat asiantuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa suunnitteluprosessin aikana. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja selvitykset, kartat, ilmakuvat sekä tehtävät selvitykset ja inventoinnit.

Kaavaprosessissa tulee arviotavaksi mm. seuraavia asioita:

Arviointikohde	Näkökohta
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	- miten kaava toteuttaa tavoitteita
Yhdyskuntarakenne	- olevien rakenteiden hyödyntäminen - tekninen huolto - palvelut ja asuminen - virkistys - alueen asema ja liittyminen kuntarakenteeseen - maanomistus
Ympäristö	- maisemakuva - luonnonympäristö - vesistö - kulttuuriympäristö - rakennettu ympäristö - melu ja päästöt - ilmastoavaikutukset - erityispiirteet ja -kohteet - häiriötekijät
Liikenne	- liikenneverkko - liikenneturvallisuus - jalankulku- ja pyöräilyliikenne
Ihmiset	- elinolot ja viihtyisyys

Osalliset ja sidosryhmät

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja asukkaat sekä muut, joiden oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus koskee. Seuraavassa listassa on esitetty asemakaavan keskeisimmät osalliset:

Maanomistajat, asukkaat, toimijat

- suunnittelualueella ja lähialueella asuvat ja työskentelevät ihmiset
- maanomistajat
- osakaskunnat
- yritykset

Viranomaiset ja tutkimuslaitokset

- Itä-Suomen elinvoimakeskus
- Lupa- ja valvontavirasto
- Pohjois-Savon liitto
- Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
- Pelastusviranomainen
- Väylävirasto
- Tukes
- Siilinjärven ympäristöterveyspalvelut

Kunnan hallintoelimet

- kaavatoimikunta
- tekninen lautakunta
- ympäristölautakunta

Muut yritykset, yhteisöt ja järjestöt

- Lapinlahden Vesi Oy
- Savon Voima Oyj
- teleoperaattorit
- tiekunnat
- MTK Lapinlahti
- Lapinlahden Yrittäjät

Kaavan valmistelijat

Lapinlahden kunnassa kaavoitustyöhön liittyvistä asioista vastaa tekninen johtaja Rami Linna.

Käytännön suunnittelutyöstä vastaa FCG Rakennettu Ympäristö Oy:stä projektipäällikkö arkkitehti Mirjam Hyvönen. Työhön osallistuvat suunnittelijat Lilian Savolainen ja Heli Jokela.

Tiedustelut kaavahankkeesta

Kaavaan liittyviin kysymyksiin vastaavat:

Lapinlahden kunta

Asematie 4
Lapinlahti

Rami Linna

tekninen johtaja
puh. 040 488 3701
rami.linna@lapinlahti.fi

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

PL 1119 (Microkatu 1)
70211 Kuopio

Mirjam Hyvönen

projektijohtaja, arkkitehti YKS 692
puh. 041 731 3874
mirjam.hyvonen@fcg.fi

Kaava-aineisto on nähtävillä kaavaprosessin aikana Lapinlahden kunnan internetsivuilla:
<http://www.lapinlahti.fi/>